

C hepatīts

Publicēts: 07.04.2020.

Virushepatīts C, līdzīgi B hepatītam, izplatās ar inficētu asiņu starpniecību. Injekcijas un citas manipulācijas ar ādas vai gļotādas bojājumu tiek uzskatītas par visizplatītāko pārneses veidu, retāk – seksuālās transmisijas un vertikālās transmisijas ceļš. C hepatīts ir ļoti izplatīta infekcija injicējamo narkotiku lietotāju un ar tiem saistīto personu vidē.

Diagnostika

Slimību diagnosticē, veicot speciālas asins laboratoriskās pārbaudes, ja ir epidemioloģisks vai klīnisks iemesls – veiktas medicīniskas vai citas manipulācijas, narkotiku lietošana, gadījuma dzimumsakari (nelietojot prezervatīvu), nespecifiskas slimības pazīmes, piemēram, darba spēju samazināšanās, slikta dūša, sāpes vēderā, vemšana, bezmiegs, ādas nieze, tumšs urīns, gaiši izkārnījumi, dzelte vai citas veselības problēmas.

Ārstēšana

Diemžēl nav specifiskas profilakses (vakcīnas) pret C hepatītu, toties cilvēkiem ar šo vīrusslimību ir svarīgi vakcinēties gan pret A hepatītu, gan B hepatītu, lai novērstu citas hepatīta infekcijas pievienošanos un attālinātu nopietnu aknu slimību attīstību (ciroze, vēzis).

Līdz pat 85% gadījumu C hepatīts norit hroniskā formā. Hroniska C hepatīta gadījumā ārsts nozīmēs specifisku ārstēšanu ar iedarbīgiem pretvīrusu preparātiem. Šobrīd ir pieejama valsts apmaksāta C hepatīta ārstēšana ar tiešās iedarbības pretvīrusa zālēm, kuras atbrīvo no vīrusa vairāk nekā 96% gadījumu. Efektīvai ārstēšanai nepieciešama pacienta līdzestība (pacients stingri ievēro ārsta norādījumus attiecībā uz pareizu zāļu lietošanu, ārsta apmeklēšanu utml.). Ārstēšanas ilgums parasti ilgst vidēji 12 nedēļas. Atsevišķos gadījumos ārstēšana var būt ilgāka.

Kā izvairīties no inficēšanās?

Ņemot vērā, ka nav izstrādāta vakcīna pret vīrushepatītu C, ieteicams vakcinēties gan pret A hepatītu, gan B hepatītu, jo tas palīdz novērst citas hepatīta infekcijas pievienošanos un samazina iespēju saslimt ar aknu cirozi vai pat aknu vēzi.

Papildu aizsardzību nepieciešams ievērot, nodarbojoties ar seksu, lietojot kopīgus medicīnas un kosmetoloģijas rīkus.

Ja cilvēkam radušās veselības problēmas, kas liek domāt par saslimšanu ar kādu no hepatītu veidiem, ieteicams konsultēties pie ģimenes ārsta un veikt hepatīta testu.

Hepatīta testu (bez maksas) iespējams veikt [HIV profilakses punktos visā Latvijā](#)

<https://www.spkc.gov.lv/lv/c-hepatits>